

RIKSDAGENS SVAR 199/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om strukturstöd till jordbruket

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om strukturstöd till jordbruket (RP 196/2014 rd).

Beredning i utskott

Jord- och skogsbruksutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (JsUB 19/2014 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om strukturstöd till jordbruket

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007) 33 § 4 mom. samt 36 a och 48 §, av dem 36 a § sådan den lyder i lag 598/2009, samt

ändras 3, 4 och 6 §, 7 § 4 mom., 8—12 §, 13 § 1 mom., 14 § 2 och 4 mom., 17 § 1 mom. 1 punkten, 21 § 3 mom., 24 § 2 mom., 29 och 30 §, 32 § 1 mom., 33 § 1 mom., 35, 36, 38, 40, 42 och 43 §, 45 § 3 mom., 46 § 1 mom. 7 punkten, 47 och 49 §, 50 § 1 mom. samt 61—63 och 65 §,

av dem 24 § 2 mom. sådant det lyder i lag 598/2009, 30 §, 33 § 1 mom., 40 §, 45 § 3 mom., 46 § 1 mom. 7 punkten, 49 §, 50 § 1 mom. och 61 § sådana de lyder i lag 1507/2009 samt 36 och 38 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1507/2009, som följer:

3 §

Förhållande till Europeiska unionens lagstiftning och program

Denna lag tillämpas på beviljande, betalning, övervakning, inspektion och återkrav av stöd som Europeiska unionen delfinansierar, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning. Denna lag kompletterar Europeiska unionens lagstiftning och, om de medel som används för att finansiera stödet ingår i ett program, villkoren i det programmet.

Vid beviljande av stöd tillämpas vad som i Europeiska unionens lagstiftning föreskrivs om förutsättningar och begränsningar för beviljande av statligt stöd inom jordbrukssektorn, om inte något annat följer av Europeiska kommissionens beslut om godkännande av ett program.

Närmare bestämmelser om hur Europeiska unionens lagstiftning om statligt stöd ska tillämpas på stödssystem enligt denna lag får utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om införande av och varaktigheten hos stödssystemet utfärdas genom förordning av statsrådet

inom de gränser som Europeiska unionens lagstiftning om strukturstöd till jordbruket som delfinansieras av Europeiska unionen eller helt finansieras med nationella medel ställer samt inom ramen för de medel som i statsbudgeten eller i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond anvisats för finansieringen av stödsystemet.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *jordbruk* åkerbruk, husdjursskötsel, växt- och husproduktion, trädgårds- och plantskoleodling, pälsdjursuppfödning, renhushållning, biodling, yrkesmässig jakt, bär- och svamplockning samt annan produktion av sådana produkter som avses i bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

2) *gårdsbruksenhet* en produktionsenhet som en jordbrukare leder och som används för bedrivande av jordbruk samt bildas av en eller flera fastigheter eller delar av fastigheter eller av en eller flera produktionsbyggnader med mark och som är funktionellt och ekonomiskt självständig och förvaltas som en helhet på grundval av ägande eller arrende,

3) *åtgärd som stöds* verksamhet som har samband med etablering eller bedrivande av jordbruk och för vilken stöd har sökts eller beviljats,

4) *investering* uppförande, utvidgande, grundlig reparation eller förvärv av en byggnad, konstruktion eller anläggning samt annat förvärv av materiella eller immateriella anläggningstillgångar,

5) *offentligt stöd* finansiering som beviljats av Europeiska unionen, staten eller ett annat offentligt organ eller någon annan förmån med ett värde som kan bestämmas i pengar,

6) *stöd* finansiering som i statsbudgeten eller i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond anvisas för förbättring av jordbruksstrukturen och som beviljas som understöd eller räntestöd för räntestödslån eller som en borgensförbindelse på statens vägnar eller en kombination av dessa,

7) *stöd i anslutning till lån* stöd som beviljas som räntestöd för räntestödslån, som borgensförbindelse på statens vägnar eller som en kombination av dessa,

8) *lagen om utvecklingsstöd* lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (28/2014),

9) *program* ett program enligt 3 § 1 punkten i lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden (27/2014).

Närmare bestämmelser om kännetecknen för en funktionellt och ekonomiskt självständig gårdsbruksenhet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Startstöd till unga jordbrukare

Startstöd kan beviljas unga jordbrukare som vid ansökningstidpunkten är 40 år eller yngre och som första gången börjar bedriva jordbruk som näringsidkare (*ung jordbrukare*). Om sökanden är en sammanslutning ska bestämmanderätten i sammanslutningen utövas av en eller flera fysiska personer som uppfyller de ovannämnda kraven.

Startstöd till en ung jordbrukare kan beviljas som lika stora poster eller som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna för stödbjektet eller som en kombination av dessa. Stödets form, nivå och maximibelopp kan bestämmas utifrån målområdet, produktionsgrenen eller stödets målgrupp med beaktande av de syften som nämns i 1 §, den marknadssituation som råder inom produktionsgrenen och de disponibla medlen för finansiering av stödet. Stödet kan beviljas som understöd eller räntestöd eller som en kombination av dessa.

Närmare bestämmelser om den verksamhet som stöds med startstöd och om förutsättningarna för bestämmanderätt samt om stödets form och maximibelopp utfärdas, inom de gränser som anges i Europeiska unionens lagstiftning, genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om startstödet nivå och om godtagbara kostnader inom de gränser som nämns ovan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Investeringsstöd för gårdsbruk

Närmare bestämmelser om den verksamhet som stöds med investeringsstöd, om godtagbara kostnader, om investeringsstödet nivå och maximibelopp samt om stödets form utfärdas, inom de gränser som anges i Europeiska unionens lagstiftning, genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om godtagbara enhetskostnader utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

8 §

Förutsättningar som gäller stödtägaren

En fysisk person ska ha fyllt 18 år när ansökan blir anhängig.

En förutsättning för beviljande av stöd är att sökanden har tillräcklig yrkesskicklighet för den företagsverksamhet som stöds.

Om sökanden är en sammanslutning av lantbruksföretagare är en förutsättning för beviljande av stöd att bestämmanderätten i sammanslutningen innehas av en eller flera fysiska personer som uppfyller kraven enligt 1 och 2 mom. Om sökanden är en ung jordbrukare är en förutsättning att denne förbinder sig att inom 36 månader efter att stödet beviljats uppfylla kravet på yrkesskicklighet. Om sökanden är en sammanslutning av lantbruksföretagare är en förutsättning att sammanslutningens alla delägare eller medlemmar uppfyller de i 1 och 2 mom. angivna kraven.

Närmare bestämmelser om de krav som gäller sökandens yrkesskicklighet och bestämmanderätten utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Förutsättningar som gäller gårdsbruksenhetsens läge och besittningen av den

En gårdsbruksenhet som stöds ska vara belägen i Finland och, om det är fråga om programbaserat stöd, inom programmets tillämpnings-

område. Om sökanden är en sammanslutning ska denna ha sin hemort inom Europeiska unionen.

En förutsättning för beviljande av stöd är att sökanden, i egenskap av ägare eller arrendator, besitter den gårdsbruksenhet som stöds. Om sökanden är en sammanslutning av lantbruksföretagare och stöd söks för en delägars eller medlems gårdsbruksenhet, förutsätts det att delägaren eller medlemmen på det sätt som avses ovan besitter den gårdsbruksenhet som stöds. Om två eller flera aktörer gemensamt besitter den gårdsbruksenhet för vilken investeringsstöd söks kan stöd beviljas om de ansöker om stödet gemensamt och om minst en tredjedel av gårdsbruksenhetsen är i en sådan lantbruksföretagares besittning som uppfyller förutsättningarna enligt 8 §.

Om den del av en gårdsbruksenhet där en bygginvestering som stöds genomförs är i sökandens besittning i enlighet med ett arrendeavtal eller ett avtal om delning av besittningen, är en förutsättning för beviljande av stöd att den avtalsenliga rätten har registrerats, att arrenderätten är överförbar till tredje person utan att fastighetsägaren hörs samt att arrenderätten gäller i minst tio år efter ansökan om stöd.

Närmare bestämmelser om de förutsättningar som gäller gårdsbruksenhetsens läge och besittningen av den får utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Förutsättningar som gäller företagsverksamhet som stöds

Företagsverksamhet som stöds ska ha förutsättningar för kontinuerlig lönsamhet. Om sökanden är en sammanslutning av lantbruksföretagare ska bedömningen av förutsättningarna utsträckas till medlemmarnas eller delägarnas företagsverksamhet. En förutsättning är då att minst hälften av sammanslutningens delägare eller medlemmar ska ha förutsättningar att bedriva en kontinuerligt lönsam företagsverksamhet.

Närmare bestämmelser om grunderna för bedömning av förutsättningarna för företagsverksamhet utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §

Affärsplan

En förutsättning för beviljande av startstöd är att sökanden lägger fram en plan för företagsverksamheten (*affärsplan*). Också den som ansöker om investeringsstöd kan åläggas att lägga fram en affärsplan.

Affärsplanen ska innefatta uppgifter om de förutsättningar som nämns i 8—10 § och om den åtgärd som stöds. Dessutom ska i affärsplanen, i en omfattning som är ändamålsenlig med beaktande av åtgärden, nämnas målsättningarna för företagsverksamheten och hur målen ska nås samt tas in en bedömning av verksamhetens utveckling. Av affärsplanen ska framgå vilka åtgärder som vidtas i syfte att uppfylla de åtaganden som avses i 8 § 3 mom.

Närmare bestämmelser om investeringar som förutsätter en affärsplan utfärdas genom förordning av statsrådet. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om innehållet i affärsplanen och om det sätt på vilket planen ska presenteras samt om de blanketter som ska användas vid utarbetandet av planen.

12 §

Gårdsbruksenhets produktionsförhållanden

En förutsättning för beviljande av stöd är att man på den gårdsbruksenhet som stöds iakttar sådana för produktionsgrenen gällande obligatoriska krav som följer av Europeiska unionens och nationell lagstiftning om miljö, hygien och djurs välbefinnande. Sökanden kan åläggas att redogöra för hur kraven iakttagits.

Bestämmelser om redogörelsen för hur kraven iakttagits utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §

Förutsättningar som gäller åtgärder som stöds

Investeringsstöd för gårdsbruk beviljas inte för åtgärder som redan inletts. Startstöd för en

ung jordbrukare beviljas inte om jordbruket har etablerats innan stödansökan har anhängiggjorts.

14 §

Förutsättningar som gäller stödets finansiering och belopp

Stöd kan inte beviljas till den del som andelen offentligt stöd av de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds överstiger det maximibelopp för offentligt stöd som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning. När det är fråga om programbaserat stöd får den offentliga finansieringens andel av stödet inte överskrida maximibeloppet av den programenliga offentliga finansieringen.

Stöd beviljas inte för nybyggande, utvidgning eller grundlig reparation av en produktionsbyggnad, om ansökan avser ett stödbelopp på högst 7 000 euro. När det gäller andra åtgärder är motsvarande belopp 3 000 euro.

17 §

Förutsättningar för beviljande av räntestöd

Räntestöd kan beviljas inom ramen för den bevillningsfullmakt för räntestödslån som årligen fastställs i statsbudgeten, då

- 1) lånetiden är högst 25 år,

21 §

Bokföringsskyldighet

Stödtagaren ska förvara bokföringsmaterialet i fråga om den åtgärd som stöds så som föreskrivs i 2 kap. 9 och 10 § i bokföringslagen. Om det är fråga om stöd som ingår i ett program som delfinansieras av Europeiska unionen, ska det material som anknyter till bokföringen förvaras minst tre år efter det att Europeiska kommis-

sionen programenligt betalar unionens sista finansieringsandel.

24 §

Lyftande av räntestödslån

— — — — —
Räntestödslånet eller dess första post måste lyftas inom den frist som avses i 19 §. Om räntestöd har beviljats för en bygginvestering får räntestödets sista post inte lyftas förrän hela bygginvesteringen har genomförts i enlighet med stödbeslutet. Räntestödslånets sista post måste lyftas inom fem månader efter att den i ovan nämnda paragraf avsedda fristen har löpt ut.
— — — — —

29 §

Stödansökan

Stöd ska sökas elektroniskt via en nättjänst som utgör en del av det informationssystem som avses i 50 § i lagen om utvecklingsstöd. På nättjänsten autentiseras sökanden genom sådan stark autentisering som avses i 2 § 1 punkten i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009). En stödansökan kan också göras med hjälp av en blankett som fastställts för ändamålet och som ska undertecknas.

Till ansökan ska sökanden foga de handlingar, utredningar och planer som är nödvändiga för bedömningen av förutsättningarna för beviljande av stöd.

Ansökan med bilagor sparas i informationssystemet och behandlas sedan i huvudsak elektroniskt. En ansökan som gjorts på en blankett arkiveras elektroniskt, om inte något annat följer av särskilda skäl.

Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om de blanketter som ska användas vid ansökan om stöd, om de bilagor som avses i 2 mom. samt om det sätt på vilket planen och utredningarna ska presenteras och om förfarandet vid elektronisk ansökan.

30 §

Att ansöka om stöd

För ansökan om stöd kan sättas ut en frist. Om en ansökningstid inte bestäms kan stödansökningarna avgöras per stödperiod. Stödansökan ska lämnas in till den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen. Behörig är den närings-, trafik- och miljöcentral inom vars verksamhetsområde gårdsbruksenhetens driftscentrum är beläget eller, om gårdsbruksenhetens driftscentrum är beläget inom flera än en centrals verksamhetsområde, den central inom vars verksamhetsområde merparten av gårdsbrukets produktionsbyggnader är belägna, om inte något annat föreskrivs om behörigheten med stöd av lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009).

Närmare bestämmelser om fristen för ansökan om stöd utfärdas genom förordning av statsrådet. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om hur mottagandet och behandlingen av stödansökan ska ordnas tekniskt, om de anteckningar som ska göras i ansökningshandlingarna samt om överföringen till informationssystemet av stödansökningar som gjorts på en blankett.

32 §

Avbrott i beviljande av stöd

Jord- och skogsbruksministeriet har rätt att avbryta beviljandet av stöd nationellt eller regionalt, om Europeiska unionens lagstiftning kräver det.

33 §

Stödbeslut

Närings-, trafik- och miljöcentralen beslutar om beviljande av stöd. Av beslutet ska tydligt framgå beloppet av det beviljade stödet, de stödvillkor som föreskrivs i denna lag, förutsättningarna för betalning och återkrav av stöd samt borgensvillkoren. Av beslutet ska också framgå de

villkor och förutsättningar som anges i Europeiska unionens lagstiftning. Byggnadsplaner godkänns genom stödbeslut som gäller bygginvesteringar.

— — — — —
35 §

Utbetalning av startstöd i form av understöd

Startstöd i form av understöd till unga jordbrukare betalas utan särskild ansökan. Stödet betalas ut i två poster.

En förutsättning för betalning av den första posten är att stödtagaren uppvisar en utredning om etablering, om startstödet har beviljats före etableringen av jordbruket.

Närmare bestämmelser om utbetalning av startstöd i form av understöd och om fristen för inlämnande av en utredning enligt 2 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om den utredning som avses ovan.

36 §

Utbetalning av investeringsstöd i form av understöd

Ansökan om utbetalning av investeringsstöd i form av understöd görs via den nättjänst som avses i 29 § 1 mom. På behandlingen av ansökan om utbetalning av stöd tillämpas bestämmelserna i 29 § om behandling av stödansökan. Utbetalningsansökan kan göras också med hjälp av en blankett som fastställts för ändamålet och som ska undertecknas och lämnas in till den myndighet som har beviljat stödet.

Till utbetalningsansökan ska fogas de utredningar och bokföringshandlingar som är nödvändiga med tanke på förutsättningarna för utbetalning av stödet.

Understödet kan betalas ut i högst fem poster. Som understöd betalas högst en sådan andel av de godtagbara kostnaderna enligt utbetalningsansökan som motsvarar stödnivån och det beviljade stödets belopp.

En förutsättning för utbetalning av understödet är att stödtagaren har iakttagit stödvillkoren.

En ytterligare förutsättning är att stödtagaren har haft faktiska, slutliga och verifierbara utgifter som hänför sig till den åtgärd som stöds. Om understöd har beviljats för en bygginvestering är en förutsättning för utbetalning av den sista posten att investeringen i sin helhet har genomförts i enlighet med stödbeslutet.

Närmare bestämmelser om grunderna för bedömning av om utgifter är faktiska, slutliga och verifierbara utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om betalningsposterna för investeringsstöd i form av understöd och om fristen för inlämnande av utbetalningsansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om blanketterna för ansökan om utbetalning, om de handlingar som ska fogas till utbetalningsansökan samt om hur planerna och utredningarna ska presenteras, om förfarandet vid elektronisk ansökan, om hur mottagandet och behandlingen av utbetalningsansökan ska ordnas tekniskt, om de anteckningar som ska göras i ansökningshandlingarna samt om överföring till informationssystemet av utbetalningsansökningar som gjorts på en blankett.

38 §

Tillstånd att lyfta lån

Närings-, trafik- och miljöcentralen beviljar på ansökan tillstånd att lyfta lån eller låneposter som stöds. På ansökan om tillstånd att lyfta lån tillämpas bestämmelserna i 36 § 1 mom. om ansökan om utbetalning. Till ansökan ska fogas de bokföringshandlingar och utredningar som behövs för beviljande av tillstånd. För ansökan om tillstånd att lyfta lån kan sättas ut en frist som kan förlängas en gång på ansökan som görs innan fristen gått ut. För förlängningen av fristen ska anges ett godtagbart skäl.

Av ett lån som stöds kan på en gång lyftas högst en andel som motsvarar de faktiska kostnaderna. En förutsättning för beviljande av tillstånd att lyfta lånet är att stödvillkoren har iakttagits. En ytterligare förutsättning är att stödta-

garens utgifter är slutliga och verifierbara samt hänför sig till den åtgärd som stöds.

När det är fråga om ett lån för vilket beviljats startstöd till en ung jordbrukare och stödet har beviljats före etableringen av jordbruket, är en förutsättning för tillstånd att lyfta lånet att stödtagaren lägger fram en utredning om etableringen.

Närmare bestämmelser om grunderna för bedömning av om utgifter är faktiska, slutliga och verifierbara samt om fristen för att utverka tillstånd att lyfta lån utfärdas genom förordning av statsrådet. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om blanketter för ansökan om tillstånd samt om de handlingar och utredningar som ska fogas till ansökan.

40 §

Lämnande av uppgifter för uppföljning

Stödtagaren ska på begäran för närings-, trafik- och miljöcentralen lägga fram utredningar om genomförandet av affärsplanen samt om uppföljningen av stödet och bedömningen av dess effektivitet.

Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om innehållet i utredningarna och om det sätt på vilket de ska presenteras samt om hur de ska lämnas till närings-, trafik- och miljöcentralen.

42 §

Informationssystem för övervakning

På det informationssystem som används för övervakning av uppgifter enligt denna lag tillämpas 50 § 1, 3 och 4 mom. i lagen om utvecklingsstöd.

43 §

Förvaring av uppgifter

Uppgifterna i informationssystemet förvaras tio år från beslutet om beviljande av stöd. Om stöd har beviljats ska uppgifterna förvaras tio år

från utbetalningen av den sista posten eller från det att den sista posten av lån som är föremål för räntestöd lyfts, dock så länge som räntestöd betalas. Uppgifter om statsborgen ska förvaras så länge som borgen är i kraft eller, om statens borgensansvar har förverkligats, så länge regressfordran kan drivas in. När det är fråga om stöd som ingår i program som delfinansieras av Europeiska unionen ska uppgifterna förvaras fem år från det att Europeiska kommissionen betalar unionens sista finansieringsandel enligt programmet.

45 §

Inspektion

Bestämmelser om det förfarande som ska iakttagas vid inspektion finns i 39 § i förvaltningslagen. Inspektionsberättelsen ska utan dröjsmål ges in till den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen samt till Landsbygdsverket.

46 §

Avbrytande av utbetalning av stöd samt återkrav

Närings-, trafik- och miljöcentralen är skyldig att avbryta utbetalningen av stödet samt att återkräva stöd, om

7) detta krävs i Europeiska unionens lagstiftning om sådana strukturstöd till jordbruket som delfinansieras av Europeiska unionen eller helt finansieras med nationella medel.

47 §

Räntan på det belopp som återkrävs

På belopp som återkrävs ska det betalas en årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982). Räntan beräknas enligt den tid som börjar 60 dagar efter beslutet om återkrav och slutar när fordran betalas eller, om det belopp

som återkrävs dras av från en post som ska betalas senare, när avdraget görs.

49 §

Jämkning av återkrav

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan helt eller delvis avstå från att driva in belopp som betalats felaktigt eller utan grund eller den ränta som ska betalas på beloppet, om det som en helhet betraktat med hänsyn till stödtagarens omständigheter och verksamhet är oskäligt att återkräva det fulla beloppet. Återkrav och indrivning av ränta ska dock ske till fullt belopp om detta krävs i Europeiska unionens lagstiftning om sådana strukturstöd till jordbruket som delfinansieras av Europeiska unionen eller helt finansieras med nationella medel.

50 §

Beslut om återkrav och avbrytande av utbetalning

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska fatta beslut om återkrav och avbrytande av utbetalning av stöd. Genom beslutet fastställs det belopp som återkrävs och förfallodagen för betalningen av det.

Helsingfors den 10 december 2014

61 §

Rätt att få upplysningar och utlämnande av information

I fråga om jord- och skogsbruksministeriets, Landsbygdsverkets samt närings-, trafik- och miljöcentralens rätt att få och lämna ut uppgifter om stöd som beviljats enligt denna lag tillämpas 64 § i lagen om utvecklingsstöd.

62 §

Undertecknande av handlingar

En handling som uppkommit i myndighetens verksamhet och som avses i denna lag får undertecknas maskinellt.

63 §

Beslutsavgift

Beslut enligt denna lag är avgiftsfria för sökanden och stödtagaren.

65 §

Tekniskt bistånd

Bestämmelser om användning av tekniskt bistånd för verkställigheten av stöd enligt denna lag finns i 65 § i lagen om utvecklingsstöd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ansökningar som var anhängiga när denna lag trädde i kraft samt på stöd som beviljats före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.